

Aan MINDEF
Van DGB
Afgestemd met CDS, HDFC, DJZ, DCO, BZ, I&W
In afschrift aan STASDEF

TER BESLISSING

Datum
3 april 2025

Onze referentie
[Redacted]

Opgesteld door
[Redacted]

[Redacted] @mindef.nl

Aantal bijlagen
3

Nota

Kabinetsreactie Speciaal Verslag Europese Rekenkamer over Militaire mobiliteit in de EU

Aanleiding

Op 5 februari jl. publiceerde de Europese Rekenkamer (ERK) een Speciaal Verslag over militaire mobiliteit in de EU. De Vaste Kamercommissie van Defensie heeft u verzocht om een schriftelijke reactie uiterlijk 10 april 2025.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de Kamerbrief waarin wordt gereageerd op het verslag van de Europese Rekenkamer en verzending van de brief aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Bevindingen en aanbevelingen Europese Rekenkamer

- De Europese Rekenkamer (ERK) heeft een onderzoek uitgevoerd vanwege de relevantie van militaire mobiliteit voor de krijgsmachten, in het bijzonder in het licht van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne.
- Het doel van het onderzoek was te beoordelen of het door de EU opgestelde Actieplan Militaire Mobiliteit 2.0 een robuust fundament had en of het plan op schema lag om de doelstellingen ervan te halen.
- De ERK stelt dat het actieplan 2.0 een onvoldoende robuust fundament heeft en dat er wisselende vooruitgang is geboekt. De ERK benoemt onder meer:
 - Dat de *governance* van militaire mobiliteit binnen de EU ingewikkeld en versnipperd is. Er is geen centraal aanspreekpunt voor de coördinatie van maatregelen.
 - Dat het ontwerp van actieplan 2.0 beperkingen kent op het gebied van monitoring en verslaglegging, omdat de meeste acties onvoldoende operationeel zijn en geen streefdatum hebben.
 - Dat de financiering vanuit het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021-2027 die specifiek bedoeld is voor *dual use* (civiel en militair) infrastructuurprojecten niet stabiel en voorspelbaar is, omdat de Commissie de beschikbare middelen versneld heeft ingezet.
 - Dat de selectiecriteria voor *dual use* infrastructuurprojecten niet zodanig breed zijn dat de voorgestelde projecten worden beoordeeld op alle aspecten die van belang zijn voor het verbeteren van militaire mobiliteit in de EU.
- Op basis van de bevindingen komt de ERK tot een zestal aanbevelingen die zien op:
 - Het verbeteren van de *governance* op militaire mobiliteit binnen de EU.
 - Het monitoren en verslaglegging van iedere actie uit het actieplan.
 - Het maken van een doelgerichter actieplan.
 - Onderzoeken of de resterende financiële middelen uit *Connecting Europe Facility* (CEF) kunnen worden ingezet voor *dual use* infrastructuurprojecten.
 - Het verbeteren van de voorspelbaarheid van financiering voor militaire mobiliteit in een volgend MFK.

- Het aanpassen van het selectieproces zodat infrastructuurprojecten die in aanmerking komen voor financiering degene zijn die het meest urgent zijn vanuit het oogpunt van militaire mobiliteit.

Reactie Europese Commissie

- De Europese Commissie heeft in reactie op het Speciaal Verslag van de ERK aangegeven de aanbevelingen te aanvaarden, of gedeeltelijk te aanvaarden. Zo geeft de Commissie onder meer aan het volgende actieplan voor militaire mobiliteit doelgerichter te maken en te onderzoeken of een centraal aanspreekpunt ter verbetering van de *governance* kan worden aangewezen. Bij de aanbevelingen die zien op het volgende MFK en het selectieproces voor toekomstige *dual use* infrastructuurprojecten, geeft de Commissie aan niet vooruit te kunnen lopen op het volgende MFK of op de manier waarop eventuele nieuwe (wetgevings)-instrumenten ter verbetering van militaire mobiliteit zullen worden ingericht.
- Wel heeft de Commissie op 19 maart jl. het Witboek Europese Defensie- Gereedheid 2030 gepubliceerd, waarin de Commissie haar plannen uiteenzet om EU-lidstaten te helpen volledig militair gereed te zijn in 2030. De Commissie kondigt daarin aan later dit jaar voorstellen te zullen presenteren, inclusief wetgeving, om knelpunten voor militaire mobiliteit weg te nemen.

NL inzet op militaire mobiliteit en appreciatie aanbevelingen

- Het kabinet acht het essentieel om militaire mobiliteit binnen Europa te verbeteren. Het snel en effectief kunnen verplaatsen van militair materiaal en personeel is van groot belang voor een geloofwaardige afschrikking en verdediging van het grondgebied van de lidstaten, ook in NAVO-verband.
- NL is een belangrijk doorvoerland met fijnmazige infrastructuur en heeft als taak de NAVO, EU en eigen krijgsmacht te faciliteren. Het kabinet werkt actief aan verbetering van militaire mobiliteit door te werken aan de implementatie van het Nationaal Plan Militaire Mobiliteit.
- Daarnaast zet Nederland zich ook in EU-verband in om militaire mobiliteit te verbeteren. Nederland is voorzitter van het PESCO-project militaire mobiliteit waarin 26 EU lidstaten en drie derde-landen (Verenigde Staten, Canada en Noorwegen) samenwerken aan het verbeteren van grensoverschrijdend militaire vervoer in de EU.
- Het kabinet is van mening dat de bevindingen en aanbevelingen kunnen bijdragen aan het verbeteren van de EU-inzet op militaire mobiliteit. Het kabinet onderschrijft het belang van duidelijke *governance* en een doelgericht actieplan.
- Ten aanzien van financiering geeft het kabinet aan de recent gepubliceerde voorstellen van de Europese Commissie om financiële middelen uit de huidige EU-begroting in te zetten voor defensie te beoordelen middels een BNC-fiche.
- Het kabinet ziet daarnaast graag dat veiligheid en defensie, waaronder inzet op militaire mobiliteit, een van de prioriteiten is voor het volgende MFK.
- Het kabinet acht het van belang dat de voorspelbaarheid van financiering in een volgend MFK wordt verbeterd, maar ook dat mogelijkheid moet blijven bestaan om infrastructuurprojecten die vanuit militair oogpunt zeer urgent zijn ten behoeve van militaire mobiliteit óók kunnen worden geadresseerd als het gealloceerde budget voor een bepaald jaar is uitgegeven.
- Het kabinet verwelkomt de aanbeveling om het selectieproces voor de projecten die in aanmerking komen voor financiering vanuit de EU-begroting zo aan te passen dat prioriteit wordt gegeven aan de projecten die het meest urgent zijn vanuit het oogpunt van militaire mobiliteit.
- Daarbij zou het goed zijn als grensoverschrijdende infrastructuur projecten of nationale projecten die aanzienlijk grensoverschrijdende gevolgen hebben gemakkelijker in aanmerking komen voor cofinanciering, omdat het verbeteren van de militaire corridors mogelijk investeringen in verschillende lidstaten vereist.

Datum
3 april 2025

Onze referentie

Toelichting

Financiële overwegingen
Geen.

Juridische overwegingen
Geen.

Communicatie
Er is geen actieve communicatie voorzien.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID